

17.05.2006

8

2006-102

“Hacettepe Üniversitesi Bilimsel Yayınlarında Kaynak Gösterme İlkeleri” taslağı okunarak, ekte belirtilen şekliyle kabulüne karar verildi.

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ

BİLİMSEL YAYINLARINDA KAYNAK GÖSTERME İLKELERİ

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ.....	4
KAYNAK GÖSTERMENİN ÖNEMİ VE TEMEL KURALLAR.....	5
Kaynak Gösterme İlkeleri	5
ALINTILAR.....	8
Genel Kurallar	8
GÖNDERMELER.....	9
Genel Kurallar	9
Gönderme Örnekleri	10
Tek Yazarlı Yapıt.....	10
İki Yazarlı Yapıt	11
İkiden Fazla Yazarlı Yapıt	11
Tüzel Kişi Tarafından Yazılmış Yapıt.....	11
Aynı Yazarın Yapıtları	11
Soyadları Aynı İki Yazarın Yapıtları	11
Yazarı Olmayan Yapıt.....	11
Yayın Tarihi Olmayan Yapıt.....	12
Birden Fazla Yapıtı Aynı Anda Gönderme.....	12
Görüşme.....	12
Dolaylı Gönderme	12
KÜNYE DÜZENİ	12
KİTAP.....	12
Genel Kurallar	12
Kitap - Tek Yazarlı	13
Kitap - Çok Yazarlı	13
Kitap - Tüzelkişi Yazarlı	13
Kitap - Çeviri	14
Kitap İçinde Yayın (Bölüm ya da Makale)	14
MAKALE.....	14
Genel Kurallar	14
Bilimsel Dergi Makalesi - Tek Yazarlı.....	15
Bilimsel Dergi Makalesi - Çok Yazarlı.....	15
Yabancı Dilde Makale	15
Popüler Dergi Makalesi - Yazarı Belli	15
Popüler Dergi Makalesi - Yazarı Belli Değil.....	15
Gazete Makalesi	16
DİĞER BASILI KAYNAKLAR.....	16
Genel Kurallar	16
Bildiri - Yayımlanmış	17
Bildiri - Yayımlanmamış.....	17
Poster	17
Patent	17
Danışma Kaynakları - Sözlük.....	17
Danışma Kaynakları - Ansiklopedi Maddesi	18
Rapor	18
Tez	18
Yasa ve Yönetmelikler	18
GÖRÜŞME.....	18
ELEKTRONİK KAYNAKLAR	19
Genel Kurallar	19
Elektronik Kaynak - Basılı Kitabın Elektronik Sürümü	19
Elektronik Kaynak - Basılı Makalenin Elektronik Sürümü	19
Elektronik Kaynak - Makale.....	20
Elektronik Kaynak - Veritabanında Makale ya da Madde	20
Elektronik Kaynak - Rapor	20
Elektronik Kaynak - Anonim Ağ Sayfası.....	20

Elektronik Kaynak - Ağ Sitesinden Erişilen Ağ Sayfası	21
Elektronik Kaynak - Ağ Sitesi	21
Elektronik Kaynak - Haber, Tartışma Grubu ya da Forum İletisi.....	21
RADYO ve TELEVİZYON PROGRAMLARI	21
Genel Kurallar	21
Film.....	21
Radyo ve Televizyon Programı	22
MÜZİK ve SAHNE SANATLARI.....	22
Genel Kurallar	22
Performans - Konser/ Resital	22
Performans - Opera	22
Performans - Bale.....	23
Performans - Tiyatro.....	23
Müzik Yapıtı	23
Müzik Kaydı.....	23
YOĞRUMSAL (PLASTİK) SANATLAR.....	24
Genel Kurallar	24
Sergi - Kişisel	24
Sergi - Karma.....	24
Sanat Yapıtı - Koleksiyon ya da Müzelerde	24
Sanat Yapıtı - Yayınlarda	24
KAYNAKÇA DÜZENİ	25
KAYNAKÇA.....	26

GİRİŞ

Bu çalışmada kaynakça düzeni, künye düzeni, gönderme ve alıntı ile ilgili kurallar APA (American Psychological Association – Amerikan Psikoloji Derneği) kuralları temel alınarak hazırlanmış, ancak, özellikle Türkçe dilbilgisi kurallarına uygunluk ve kullanım kolaylığı açısından bazı kurallar üzerinde uyarlamalar yapılmıştır. Ayrıca, APA'nın kapsamında bulunmayan (sahne sanatları gibi) yapıtlar için genel kurallara uygun künye düzenleri geliştirilmiştir. İngilizce örnekler için ve bu belgede yer almayan durumlarla karşılaşmaları durumunda araştırmacılara, APA'nın *Publication Manual of the American Psychological Association* başlıklı yayınının 5. basımına* veya APA'nın web sitesine (<http://www.apastyle.org>) başvurmaları önerilir.

---

* American Psychological Association. (2001). *Publication manual of the American Psychological Association* (5. bs.). Washington, DC: American Psychological Association.

KAYNAK GÖSTERMENİN ÖNEMİ VE TEMEL KURALLAR

Kaynak gösterme bilim ve sanat etiğinin gereğidir.

Hangi biçimde olursa olsun bilgi ileten kişi bilginin kaynağını gösterme sorumluluğunu taşımaktadır. Başkalarının bilgi birikiminden ve düşüncelerinden yararlanan her çalışmada (kitap, tez, makale, rapor, bildiri, ödev, web sayfası, vb) yararlanan bilginin kaynağı, neyin nereden ödünç alındığı açıkça belirtilmelidir. Kaynak gösterme bilim-sanat etiğinin bir gereğidir. Kaynak gösterilmediği sürece, ortaya atılan düşüncenin yazara ait olduğu varsayılır. Kaynak gösterme yoluyla bilginin gerçek sahibinin hakkı teslim edildiği gibi, araştırmacının kendi katkısının ne olduğu da açıkça gösterilmiş olur. Kaynak belirtme, araştırmacının görüşlerinin doğruluğunu destekleyen başka kaynaklar olduğunu ve/veya karşıt görüşleri de göz önüne aldığını gösterir. Böylece yapılan çalışmanın güvenilirliği artar, ayrıca bilginin doğruluğu ve tarafsızlığı açısından okuyucuya denetim olanağı sağlanmış olur. Kullanılan kaynaklar, aynı zamanda bir çalışmanın niteliği (genişliği ve derinliği) konusunda da okuyucuya fikir verir.

Başkalarının düşünceleri iki şekilde aktarılabilir. Birincisinde özgün (orijinal) anlatım hiç değiştirilmez. Bu şekilde yapılan aktarmaya **alıntı** denir; alıntı metinde özgün kaynaktan geçtiği biçimiyle tırnak işareti içinde gösterilir, tırnak işareti kapatıldıktan sonra ilgili kaynağa gönderme yapılır. Diğerinde ise özgün anlatım değiştirilerek aktarma yapılır. Anlatımın değiştirilmiş olması aidiyeti değiştirmez. Burada düşünce hala bir başkasına aittir ve aidiyeti bildirmek için metin içinde kaynağa **gönderme** yapılması mutlaka gereklidir (örnekler için bkz. Tablo 1).

Başkalarının düşüncelerini, söylemlerini, verilerini ve yapıtlarını kaynak göstermeden kullanmaya **intihal** (*plagiarism*) denir. Bu durum, başkalarının düşüncelerini ve başkalarına ait söylemleri kendine aitmiş gibi sunmak anlamına geleceğinden, bir tür entelektüel hırsızlıktır (örnekler için bkz. Tablo 1). İntihal olguları, hukuki olmaktan çok etik boyutuyla irdelense de, disiplin soruşturmasına konu olabilir ve dersten kalmak, üniversiteden ya da meslekten atılmak gibi çok ciddi sonuçlar doğurabilir. Bilimsel ve sanatsal çalışma sürecinde, bilmeden veya farkında olmadan intihal kapsamına girecek eylemlerde bulunmak, kişiyi sorumluluktan kurtarmaz. Yapılan soruşturma sonucu kötü niyet taşımadığı anlaşılan intihal durumlarında, sorumlu kişilerin durumu açıklayarak düzeltme yapmaları beklenir.

Kaynak Gösterme İlkeleri

Her çalışma kendinden önce yapılanlara, bir başka deyişle var olan bilgi birikimine dayanır. Önemli olan, ödünç alınan bilginin kime ait olduğunu açıklığa kavuşturmak ve bize aitmiş gibi görünmesine engel olmaktır.

Yorumlar, değerlendirmeler, veriler ve yargılar başkalarına ait olduğu sürece kaynak gösterilmesi zorunludur, aksi takdirde yazara ait olduğu yanlışlığını getirir. Kaynak gösterilirken aşağıdaki ilkelere uyulması gereklidir:

1. Her bilimsel çalışmada, yararlanan kaynakların listelendiği bir kaynakça bölümü bulunmalıdır.
2. Metin içinde gönderme yapılan her kaynak kaynakçada yer almalı, kaynakçada yer verilen her kaynağa da metin içinde gönderme yapılmalıdır.
3. Kaynakçaya alınacak yapıtlar, yazarın bizzat okuyup yararlandığı yapıtlar olmalıdır.

4. Araştırmada kullanılmayan, ancak araştırmacının konu için yararlı olabileceğini dūřündüđü diğer kaynaklar "ek kaynakça" veya "yardımcı kaynakça" gibi farklı bir başlık altında verilmelidir.
5. Kaynakçada, ilgili yayının künyesi kurallara uygun olarak verilmeli (örnekler için Künye Düzeni Bölümüne bakınız), künye içindeki bilgi öğeleri tam ve doğru olmalıdır.
6. Kaynakçada her kaynağa yalnız bir kez yer verilmelidir.
7. Kaynakça, hangi bilginin hangi kaynaktan alındığı konusunda fikir vermez. Bu bilgi, metnin içinde ilgili yerde, söz konusu bilgi kaynağına gönderme yapılarak aktarılmalıdır.
8. Herkes tarafından bilinen gerçekler için (dünyanın yuvarlak, günün 24 saat, Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk cumhurbaşkanının Atatürk olması gibi) kaynak belirtmeye gerek yoktur. Ancak, bazen neyin genel bilgi kapsamına girdiğini değerlendirmek zor olabilir. Genel bilginin içeriği, disiplinden disipline değişebildiği için kişinin bilmediği bir disiplinde neyin genel bilgi kapsamında değerlendirilmesi gerektiğine karar vermesi özellikle güçtür. Bu tip durumlarda kişiyi etik açıdan yanlış bir Őey yapmaktan koruyacağı için kaynak gösterilmesi tercih edilmelidir.
9. Bir kaynaktan değerştirilmeden yapılan alıntılar, özgün kaynakta geçtiği biçimiyle tırnak işareti içinde gösterilmelidir (bkz. Tablo 1-a).
10. Araştırıcının bilimsel yeterliliği, sentez yapma ya da yazma becerisi konusunda soru işareti uyandırabileceğinden çok sık ve çok uzun alıntılardan kaçınmak gereklidir.
11. Araştırıcının, bir kaynaktan aldığı bilgiyi metnin genel akışına uygun biçimde, yeniden ifade ederek, kimi durumlarda da özetleyerek aktarması gerekebilir. Yeniden ifadeyle bilginin aidiyeti değerışmez; bu nedenle, kaynağa gönderme yapılması zorunludur (bkz. Tablo 1-c).
12. Yabancı dildeki kaynaklardan Türkçeye çevrilerek yapılan alıntılarda metnin çeviri olduğunun belirtilmesi gerekir.
13. Özgün kaynağa erişmenin olanaksız olduğu durumlarda bilginin ikinci elden aktarıldığı belirtilmelidir.
14. Kaynak gösterilse bile, bir yapıtın tamamı veya tamamına yakın bir bölümü bir başka çalışmada aktarılamaz.
15. Patent ve telif hakkı söz konusu olan yapıt, resim, çizelge, formül, Őekil, vb. gibi öğeler için, kaynak göstermenin yanı sıra, izin alınmasının da gerekli olabileceği unutulmamalıdır.
16. Müzik ve sahne yapıtları yaratımında, herhangi bir kaynaktan alıntılama ya da açık bir esinlenme söz konusu ise, bu durumun yapıtın ilk sayfasında belirtilmesi gereklidir.

Tablo 1: İntihal Örnekleri

Özgün Metin		
<p>İmparatorlukta ilköğretim reformunu başlatan ve başarıya ulaştıran ilk etnik unsur Türk değildi. Bu alanda Avrupaî Osmani denen kıtanın unsurları hattâ, Suriye ve Lübnan daha öndeydi. Örneğin; Bulgar maarifinin ilerlemesi ve başarıları, 19. Yüzyılda ve İkinci Meşrutiyet dönemi boyunca daima Türk aydınlarının dikkat ve kıskançlığını çekmiştir. Bu nedenle diğer Balkan uluslarının çocuk edebiyatları ile birlikte, 19. yüzyılın Türk çocuk edebiyatını karşılaştırarak yapılacak incelemelere gerek vardır.</p> <p>Kaynak: Ortaylı, İ. (2000). <i>Osmanlı Toplumunda Aile</i>. İstanbul: Pan Yayıncılık, s. 108.</p>		
	Yanlış (İntihal)	Doğru
a) Alıntı	<p>İmparatorlukta ilköğretim reformunu başlatan ve başarıya ulaştıran ilk etnik unsur Türk değildi. Bu alanda Avrupaî Osmani denen kıtanın unsurları hattâ, Suriye ve Lübnan daha öndeydi. Örneğin; Bulgar maarifinin ilerlemesi ve başarıları, 19. Yüzyılda ve İkinci Meşrutiyet dönemi boyunca daima Türk aydınlarının dikkat ve kıskançlığını çekmiştir. Bu nedenle diğer Balkan uluslarının çocuk edebiyatları ile birlikte, 19. yüzyılın Türk çocuk edebiyatını karşılaştırarak yapılacak incelemelere gerek vardır.</p>	<p>“İmparatorlukta ilköğretim reformunu başlatan ve başarıya ulaştıran ilk etnik unsur Türk değildi. Bu alanda Avrupaî Osmani denen kıtanın unsurları hattâ, Suriye ve Lübnan daha öndeydi. Örneğin; Bulgar maarifinin ilerlemesi ve başarıları, 19. Yüzyılda ve İkinci Meşrutiyet dönemi boyunca daima Türk aydınlarının dikkat ve kıskançlığını çekmiştir. Bu nedenle diğer Balkan uluslarının çocuk edebiyatları ile birlikte, 19. yüzyılın Türk çocuk edebiyatını karşılaştırarak yapılacak incelemelere gerek vardır” (Ortaylı, 2000, s. 108).</p>
b) Parçalar halinde alıntı	<p>Tanzimatla birlikte, Osmanlı İmparatorluğu’nda ilköğretim reformu gündeme geldi. Ancak, İmparatorlukta ilköğretim reformunu başlatan ilk etnik unsur Türk değildi. Avrupaî Osmani denen kıtanın unsurları, Suriye ve Lübnan daha önde idi. Bulgar maarifinin başarıları, İkinci Meşrutiyet dönemi boyunca Türk aydınlarının kıskançlığını çekmiştir.</p>	<p>Tanzimatla birlikte, Osmanlı İmparatorluğu’nda ilköğretim reformu gündeme geldi. Ancak, “İmparatorlukta ilköğretim reformunu başlatan ilk etnik unsur Türk değildi. ... Avrupaî Osmani denen kıtanın unsurları..., Suriye ve Lübnan daha önde idi. ... Bulgar maarifinin ... başarıları, ... İkinci Meşrutiyet dönemi boyunca ...Türk aydınlarının ... kıskançlığını çekmiştir” (Ortaylı, 2000, s. 108).</p>
c) Aktarma	<p>Ülkemizde Tanzimat’tan beri ilköğretimde istenen başarı bir türlü yakalanamamıştır. 19. yüzyılda Bulgarlar ve diğer Türk olmayan unsurlar eğitim alanında Türklerden daha ileri ve başarılıdır. Söz konusu ulusların bu dönemdeki çocuk edebiyatları ile Türk çocuk edebiyatının karşılaştırılması sonucu bu durum açıklık kazanacaktır.</p>	<p>Ülkemizde Tanzimat’tan beri ilköğretimde istenen başarı bir türlü yakalanamamıştır. Ortaylı (2000, s. 108) 19. yüzyılda Bulgarlar ve diğer Türk olmayan unsurların eğitim alanında Türklerden daha ileri ve başarılı olduklarını belirtmekte ve söz konusu ulusların bu dönemdeki çocuk edebiyatları ile Türk çocuk edebiyatının karşılaştırılması sonucu bu durumun açıklık kazanacağına değinmektedir.</p>
Özgün Metin		
<p>For one thing, it was not dominated by envy. We began thinking about America at the only moment when US economy was not a triumphant model of wealth and productive potential for the rest of the world. In the decade of the Great Depression we no longer saw the world of <i>Gatsby</i> but that of <i>The Grapes of Wrath</i>. In the 1920s and early 1930s America was a by-word for the hard-faced pursuit of profit, for injustice, for ruthless unscrupulous and brutal repression. But F. D. Roosevelt’s USA not only disclaimed this reputation; it turned it sharply to the left. It visibly became a government for the poor and the unions.</p> <p>Kaynak: Hobsbawm, E. (2002). <i>Interesting times a twentieth-century life</i>. Londra: Abacus, s. 388.</p>		
	Yanlış (İntihal)	Doğru
d) Çeviri yaparak aktarma	<p>Bazı tarihçiler Amerika’yı üretim potansiyeli olan başarılı bir refah modeli değilken incelemeye başladılar. Onlar için Amerika Büyük Depresyon yıllarında “<i>Muhteşem Gatsby</i>”nin değil, “<i>Gazap Üzümler</i>”nin ülkesi haline gelmişti. 1920’lerde ve 1930’ların başında ülke menfaatin, adaletsizliğin, bayağılığın ve baskının diğer adı olmuştur. Roosevelt’in Amerika’sı bunu değiştirmekle kalmadı aynı zamanda ülkenin yönünü sola doğru çevirdi. Artık hükümet fakirlerin ve sendikaların hükümeti olmuştur.</p>	<p>Bazı tarihçiler Amerika’yı üretim potansiyeli olan başarılı bir refah modeli değilken incelemeye başladılar. Hobsbawm’a (2002, s. 388) göre Amerika Büyük Depresyon yıllarında “<i>Muhteşem Gatsby</i>”nin değil, “<i>Gazap Üzümler</i>”nin ülkesi haline gelmişti. 1920’lerde ve 1930’ların başında ülke menfaatin, adaletsizliğin, bayağılığın ve baskının diğer adı olmuştur. Roosevelt’in Amerika’sı bunu değiştirmekle kalmadı aynı zamanda ülkenin yönünü sola doğru çevirdi. Artık hükümet fakirlerin ve sendikaların hükümeti olmuştur.</p>

ALINTILAR

Başka kaynaklardan alınan bilgi iki biçimde aktarılabilir. Birincisinde özgün anlatım hiç değiştirilmez. Bu şekilde yapılan aktarmaya **alıntı** denir; alıntı tırnak işareti içinde gösterilir, tırnak işareti kapatıldıktan sonra ilgili kaynağa gönderme yapılır (bkz. Tablo 1-a). Diğerinde ise özgün anlatım değiştirilerek aktarma yapılır. Anlatımın değiştirilmiş olması aidiyeti değiştirmez. Burada bilgi hala bir başka kaynaktan alınmıştır, diğer bir deyişle bir başkasına aittir ve aidiyeti bildirmek için metin içinde kaynağa **gönderme** yapılması mutlaka gereklidir (bkz. Tablo 1-c). Genelde, araştırmacıların bilgiyi olduğu gibi kopyalamak yerine kendi anlatım ve üsluplarıyla aktarmaları beklenir. Özgün anlatımın kısa, güzel ya da ilginç olduğu ve değiştirilmesinin anlam kayması yaratacağı durumlarda alıntı yapılması uygundur. Çok sık ve çok uzun alıntılar yapmaktan kaçınmak gerekir. Bu durum, araştırmacının sentez yapma ve yazma becerileri konusunda kuşku uyandıracak gibi metnin akışını da bozar.

Genel Kurallar

1. Bütün alıntılar, alıntı oldukları belli olacak biçimde işaretlenir.
2. Kısa alıntılar tırnak işareti içinde gösterilir (bkz. Tablo 1-a). Tümce yapısına uyum sağlaması amacıyla değiştirilen sözcükler ayrıç içinde yazılır.
3. Dört satırdan uzun alıntılar ayrı bir paragraf olarak 1 cm içeriden blok halinde yazılır. Bu durumda tırnak işareti kullanılmaz.
4. Alıntılar hem içerik hem de biçim açısından doğru olmalıdır.
5. Kaynak metindeki yazım biçimi ve noktalama işaretleri, hatalı olsalar bile değiştirilmez. Bu gibi durumlarda, doğrudan alıntı yapmak yerine aktarma (anlamca alıntı) yapmak tercih edilebilir. Dizgi ya da baskı hatası olduğundan tamamen emin olunmadığı sürece kaynak metin üzerinde herhangi bir değişiklik yapılamaz, sözcükler, yazım kuralları vb. güncelleştirilemez.
6. Yeni bir bağlam içine yerleştirilen alıntı, kaynak metindeki anlamını korumalıdır. Kaynak metin üzerinde yapılan bütün değişiklikler (çıkarmalar, eklemeler, açıklamalar, koyu, eğik yazı ya da alt çizgi ile belirginleştirmeler, kaynaştırmalar, kaynak metinde yer alan alıntılar vb.) mutlaka gösterilir.
7. Alıntılar "ikinci el"den değil, doğruca özgün kaynaktan yapılmalıdır. Ancak, kaynak metne erişilmesi olanaklı değilse dolaylı alıntı yapmak gerekli olabilir. Dolaylı alıntı yapılıyorsa bu durum göndermede "aktaran" ifadesiyle belirtilir.
8. Alıntılar yazarın amacına uygun olmalıdır. İfade edilmek istenen düşüncüyü aşan ya da bağlamla ilgisi olmayan bölümler alıntidan çıkarılır.
9. Kaynak metindeki anlam korunmak koşuluyla alıntılarda çıkarma yapılabilir. Çıkarılan bölümler üç nokta işareti ile gösterilir (bkz. Tablo 1-b).
10. Gerekli bir açıklama olması ya da metindeki tümce yapısına uygunluk sağlanması açısından kaynak metne ekleme yapılabilir. Eklenen bölümler köşeli ayrıç ile gösterilir.

11. Yazarın isteğine ve amacına uygun olarak alıntılarda belirginleştirmeler yapılabilir. Ancak, yapılan belirginleştirmeler "koyu/eğik/altı çizgili yazı yazara aittir." şeklindeki bir dipnot ile gösterilir.

GÖNDERMELER

Göndermelerde "yazar-tarih yaklaşımı" ve "sayısal yaklaşım" seçeneklerinden biri kullanılır. Çok sayıda göndermenin birlikte yapılmasını gerektiren durumlarda yazar-tarih yaklaşımı metnin akışını bozabileceğinden, sayısal yaklaşım tercih edilebilir.

Yazar-tarih yaklaşımında, metin içinde gönderme yapılmak istenen yere bir ayrıç açılarak kullanılan kaynağın yazarının soyadı, yayın tarihi ve ilgili bilginin alındığı sayfa numaraları belirtilir (bkz. örnek 1-13).

Sayısal yaklaşımda iki temel uygulama söz konusudur: Birincide kaynaklara metin içinde kullanıldıkları sıraya göre (gönderme sırasına göre) birden başlayan numaralar verilir. Söz konusu numaralar metin içinde üst-simge ile gösterilir. Kaynak künyeleri metin içinde kendilerine verilen numaralarla birlikte dipnot veya sonnotlarda yer alır. Künyeye erişimi sağlayan öge gönderme numarasıdır. Bu yaklaşımda künyeler alfabetik düzende değildir. Alfabetik listelerin okuyucu açısından yararları göz önüne alındığından bazı durumlarda ikinci bir alfabetik kaynak listesi hazırlanır.

Sayısal yaklaşımda kullanılan ikinci uygulamada ise, önce, kullanılan kaynakların alfabetik bir listesi oluşturulur. Sonra alfabetik listedeki kaynaklara birden başlayan numaralar verilir. Metin içinde kaynaklara alfabetik listede aldıkları sıra numarası ile gönderme yapılır. Bu durumda metin içinde kullanılan numaralar birden başlamaz ve belli bir sıra izlemez.

Genel Kurallar

1. Ayrıç içinde yazar soyadı, yayın tarihi ve sayfa numarası bilgileri aktarılır.
2. Yazar adı ve tarih bilgileri anlatımda geçiyorsa ayrıç içinde yinelenmez (bkz. Tablo 1-c).
3. Göndermelerde sayfa numarasının verilmesi, bilginin, söz konusu kaynağın tam olarak neresinden alındığını göstermesi açısından önemlidir. Yararlanılan kaynak, tek sayfadan oluşuyorsa ya da televizyon programı, ses kaydı, elektronik kaynak gibi sayfa numaralandırması olmayan bir kaynaksa göndermede sayfa numarası verilmez.
4. Tek ve iki yazarlı yapıtlarda her iki yazarın soyadına da ayrıç içinde yer verilir (bkz. örnek 1 ve 2).
5. İki'den fazla yazarı olan yapıtlarda gönderme yapılırken sadece birinci yazarın soyadı verilir, diğer yazarlar için "ve diğerleri" ifadesi kullanılır (bkz. örnek 3).

6. Tüzel kişiler tarafından yazılmış yapıtlarda tüzel kişi adı çok uzunsa veya kısaltılmış biçimi çok biliniyorsa ilk göndermeden sonra kısaltma yoluna gidilebilir. Kısaltma kullanılmasına karar verilirse ilk göndermede kurum adının açık hali yazılır ve yanında köşeli ayraç içinde kısaltması verilir. Daha sonraki göndermelerde sadece kısaltma kullanılır (bkz. örnek 4).
7. Bir yazarın birden fazla yapıtı kullanılmışsa göndermelerde tarih bilgisi ayırıcı öğedir. Ancak, aynı yazarın aynı tarihte yayınlanmış yapıtlarını birbirinden ayırmak için, künyede yayın tarihlerinin yanına "a" dan başlamak üzere eklenen küçük harfler yazarın hangi yapıtına gönderme yapıldığını açıklığa kavuşturur (bkz. örnek 5).
8. Soyadları aynı iki yazarın yapıtları kullanılmışsa, soyadlarının yanı sıra adlarının ilk harfleri de göndermede belirtilir (bkz. örnek 6).
9. Kaynakçaya yapıt adından giren kaynaklara gönderme yapılırken, yapıt adı uzunsa ilk sözcüğü, kısaysa tamamı verilir. Gönderme yapılan kaynak bir makale veya kitap bölümüyse, yapıt adı tırnak işareti içinde, kitapsa eğik (*italik*) yazı tipiyle verilir (bkz. örnek 7 ve 8). Yapıt adı kısaltılırken üç nokta kullanılır (bkz. örnek 8).
10. Yapıtın yayın tarihi belli değilse, göndermede tarih yok anlamına gelen "t.y." kısaltması kullanılır (bkz. örnek 9).
11. Aynı anda birden fazla yapıta gönderme yapılmak istenirse, hepsi tek bir ayraç içinde, birbirlerinden noktalı virgül ile ayrılarak verilir. Ayraç içinde yazar soyadına göre alfabetik sıra izlenir (bkz. örnek 10).
12. Aynı yazarın birden fazla yapıtına aynı anda gönderme yapılacaksa yazar yinelenmeksizin küçükten büyüğe tarih sırası izlenir (bkz. örnek 11).
13. Kişisel iletişim; görüşme yoluyla, mektupla, elektronik olarak veya telefonla yapılabilir. Okuyucu açısından erişilebilirliği olmadığı gerekçesiyle kişisel iletişimle ilgili bilgiler kaynakçaya eklenmez, yalnızca metin içinde belirtilir (bkz. örnek 12).
14. Özgün kaynağa erişmenin olanaksız olduğu durumlarda bilgi ikinci elden aktarılır. Gönderme yapılırken, bilginin ikinci elden aktarıldığı belirtilmelidir. Metin içinde özgün kaynaktan söz edildikten sonra, ayraç içinde bilginin alındığı ikincil kaynağa gönderme yapılır. Kaynakçada söz konusu ikincil kaynak için giriş hazırlanır, özgün kaynağa kaynakçada yer verilmez (bkz. örnek 13).

Gönderme Örnekleri

Tek Yazarlı Yapıt

Örnek 1

(Kum, 1981, s. 87).

İki Yazarlı Yapıt

Örnek 2

(Köprülü ve Günden, 1997, s. 164-165).

İkiden Fazla Yazarlı Yapıt

Örnek 3

(Akkoyunlu ve diğeri, 1993, s. 221).

Tüzel Kişi Tarafından Yazılmış Yapıt

Örnek 4

İlk Gönderme

(Türk Dil Kurumu [TDK], 1981, s. 19).

İkinci ve Sonraki Göndermeler:

(TDK, 1981, s. 26).

Aynı Yazarın Yapıtları

Örnek 5

(Uçak, 2003a, s. 198).

(Uçak, 2003b, s. 120).

Soyadları Aynı İki Yazarın Yapıtları

Örnek 6

(N. Tuncer, 2000, s. 206).

(Y. Tuncer, 1997, s. 33).

Yazarı Olmayan Yapıt

Örnek 7

(*Kütüphaneciliğe Giriş*, 1987).

Örnek 8

("Sanal...", 1995, s. 70).

Yayın Tarihi Olmayan Yapıt

Örnek 9

(İnan, t.y., s. 2).

Birden Fazla Yapıtı Aynı Anda Gönderme

Örnek 10

(Artukoğlu, 1979, s. 6; Baydur, 1987, s. 18; Yılmaz, 2000, s. 48).

Örnek 11

(Çelik, 1998, s. 105; 1999, s. 126).

Görüşme

Örnek 12

(N. Özyer ile kişisel iletişim, 23 Haziran 2003).

Dolaylı Gönderme

Örnek 13

(Aktaran: Çakın, 1997, s. 7).

KÜNYE DÜZENİ

Künyelerde, yararlanılan kaynağa erişimi sağlayacak ölçüde bilgiye yer verilir. Bu bilgiler kaynak türüne göre değişiklik göstermesine karşın genellikle yazar adı, yayın yılı, yapıt adı, yayın yeri, yayınevi gibi bilgilerden oluşur.

KİTAP

Genel Kurallar

1. Çok yazarlı yapıtlarda yazar adları arasında virgül, son iki yazarın adları arasında "ve" bağlacı kullanılır (bkz. örnek 16).
2. Yazar sayısı altıdan fazlaysa, ilk altı yazarın adları künyede verilir, altıncı yazardan sonra "ve diğerleri" ifadesi kullanılır (bkz. örnek 22).
3. Yazar unvanları (Dr., Prof., Yüksek Mühendis gibi) künyeye alınmaz.
4. Kitap adı iç kapakta geçtiği şekliyle, tüm alt ve açıklayıcı adları da kapsayacak şekilde eğik yazılır (bkz. örnek 14 ve 15). Kitap adları yazıldığı dilin yazım kurallarına uygun olmalıdır.

5. Basım bilgisi varsa kitap adından sonra ayraç içinde, rakamla ve kısaltılarak verilir. Birinci basımlar belirtilmez (bkz. örnek 15).
6. Birden fazla yayın yeri varsa ilk yayın yeri alınır.
7. Yayın evlerinin adları kısaltılmadan yazılır.
8. Yayın tarihi bulunamazsa en son telif hakkı (copyright) tarihi verilir.
9. Tarih bilgisi hiçbir şekilde bulunamıyorsa "tarih yok" anlamına gelen "t.y." kısaltması kullanılır (bkz. örnek 43).
10. Editörü belirtmek için kitapta yer alan terim kullanılır. Künyede, yayına hazırlayan kişinin adından sonra, eğer kısaltılmamışsa, hazırlayan(lar) yerine (Haz.), editör(ler) yerine ise (Ed.) kısaltması kullanılır (bkz. örnek 20).
11. Çevirilerde yapıt adından sonra çevirenin adı belirtilir. Gerekli görülürse özgün yapıtın yayın tarihi de künyenin sonunda ayraç içinde eklenebilir (bkz. örnek 19).

Kitap - Tek Yazarlı

Yazar, A. (Yayın Yılı). *Kitap adı*. Yayın yeri: Yayınevi.

Örnek 14

Dökmeci, İ. (1988). *Toksikoloji: Akut Zehirlenmelerde Tanı ve Tedavi*. İstanbul: Nobel Tıp Kitapevi.

Örnek 15

Bozcuk, A. N. (2005). *Genetik* (2. bs.). Ankara: Palme Yayıncılık.

Kitap - Çok Yazarlı

Yazar, A., Yazar, B., Yazar, C., Yazar, Ç., Yazar, D., Yazar, E. ve diğerleri. (Yayın Yılı). *Kitap adı*. Yayın yeri: Yayınevi.

Örnek 16

Akman, Y., Ketenoğlu, O., Güney, K., Kurt, L. ve Tuğ, G. M. (2004). *Bitki Ekolojisi*. Ankara: Palme Yayıncılık.

Kitap - Tüzelkişi Yazarlı

Tüzelkişi. (Yayın Yılı). *Kitap adı*. Yayın yeri: Yayınevi.

Örnek 17

TÜBİTAK. (2002). *21. Yüzyılda Bilimsel Yayıncılık: Hedefler ve Yaklaşımlar*. Ankara: TÜBİTAK.

Örnek 18

Türk Dil Kurumu. (2005). *Türkçe Sözlük* (10. bs.). Ankara: Türk Dil Kurumu.

Kitap - Çeviri

Yazar, A. (Yayın Yılı). *Kitap adı* (A. Soyadı, Çev.). Yayın yeri: Yayınevi. (Kaynak Yapıtın Yayın Yılı).

Örnek 19

Jawetz, E., Melnick, J. ve Adelberg, A. E. (1976). *Tıbbi Mikrobiyoloji* (M. Akman ve E. Gülmezoğlu, Çev.). Ankara: Hacettepe Üniversitesi. (1972).

Kitap İçinde Yayın (Bölüm ya da Makale)

Yazar, A. (Yayın Yılı). Yayın adı. A. Editör (Haz./Ed.). *Kitap adı* (s. sayfa numaraları). Yayın yeri: Yayınevi.

Örnek 20

Şimşek, H. ve Öksüzoğlu, G. (1999). Akut Pankreatit. A. Kadayıfçı, Y. Karaaslan ve E. Köroğlu (Ed.). *Acil Durumlarda Tanı ve Tedavi* (s. 116-126). Ankara: Hekimler Yayın Birliği.

MAKALE

Genel Kurallar

1. Birden fazla yazar olması durumunda tüm yazarların soyadları başa alınır, yazar adları arasında virgül, son iki yazarın adları arasında "ve" bağlacı kullanılır.
2. Yazar sayısı altıdan fazlaysa, ilk altı yazarın adları künyede verilir, altıncı yazardan sonra "ve diğerleri" ifadesi kullanılır (bkz. örnek 22).
3. Makale adları yazıldığı dilin yazım kurallarına uygun olarak yazılır. Örneğin, Türkçe makale adlarında sözcükler büyük harfle başlar (bkz. örnek 21 ve 22).
4. Makalenin yazarı belli değilse, giriş makale adından yapılır (bkz. örnek 25).
5. Dergi adları kısaltılmaz ve eğik (*italik*) olarak yazılır.
6. Dergi adından sonra, derginin cilt numarası ve sayı bilgileri yazılır. Bazı dergilerde yalnızca sayı bilgisi vardır, cilt bilgisi bulunmaz. Böyle durumlarda sayı bilgisi, cilt bilgisi gibi işlem görür (bkz. örnek 22).
7. Sayfa bilgisi verilirken makalenin başladığı ve bittiği sayfa numaraları arasına tire işareti konur. Sayfa numaraları birbirini izlemiyorsa aralarına virgül konulur.
8. Tarih bilgisi yazar adından sonra ayraç içinde verilir. Bilimsel dergilerde yıl olarak, aylık yayınlanan magazinlerde ay ve yıl olarak, günlük ve haftalık yayınlanan magazinlerde ve gazetelerde ise gün, ay ve yıl olarak verilir (bkz. örnek 21, 24, 26).
9. Gazetelerde cilt ve sayı bilgisi olsa dahi verilmez. Sayfa numaralarından önce tanımlayıcı bir kısaltma kullanılır (s. = sayfa) (bkz. örnek 26).
10. Yabancı dildeki makalelerde makalenin özgün adından sonra köşeli ayraç içinde Türkçe çevirisi verilebilir (bkz. örnek 23).

Bilimsel Dergi Makalesi - Tek Yazarlı

Yazar, A. (Yayın Yılı). Makale adı. *Dergi Adı, cilt(sayı), sayfa numaraları.*

Örnek 21

Çakın, İ. (2004). Müteferrika Matbaası'nın Düşündürdükleri ve Avrupa'da Basımcılığın Etkileri. *Bilgi Dünyası, 5(2), 153-167.*

Bilimsel Dergi Makalesi - Çok Yazarlı

Yazar, A., Yazar, B., Yazar, C., Yazar, Ç., Yazar, D., Yazar, E. ve diğerleri. (Yayın Yılı). Makale Adı. *Dergi adı, cilt(sayı), sayfa numaraları.*

Örnek 22

Erkan, S., Tuğrul, B., Üstün, E., Akman, B., Şendoğdu, M., Kargı, E. ve diğerleri. (2003). Okul Öncesi Öğretmenliği Öğrencilerine Ait Türkiye Profil Araştırması. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 23, 108-117.*

Yabancı Dilde Makale

Yazar, A. (Yayın Yılı). Makale Adı [Makale Adının Türkçesi]. *Dergi Adı, cilt(sayı), sayfa numaraları.*

Örnek 23

Kurbanoglu, S. S. (2003). Self-efficacy: a concept closely linked to information literacy and lifelong learning [Öz-Yeterlik: Bilgi Okuryazarlığı ve Yaşam Boyu Öğrenmeyle Yakından İlişkili Bir Kavram]. *Journal of Documentation, 59, 635-646.*

Popüler Dergi Makalesi - Yazarı Belli

Yazar, A. (Ay Yıl). Makale Adı. *Dergi Adı, cilt, sayfa numaraları.*

Örnek 24

Kenar, N. (Nisan 2006). Kayıt Dışı İstihdam. *Popüler Yönetim, 9, 44-47.*

Popüler Dergi Makalesi - Yazarı Belli Değil

Makale Adı. (Ay Yıl). *Dergi Adı, cilt, sayfa numaraları.*

Örnek 25

Yerel Bilginin Küreselleştirilmesi. (Nisan 2006). *Focus, 12, 14-17.*

Gazete Makalesi

Yazar, A. (Gün Ay Yıl). Makale Adı. *Gazete Adı*, sayfa numaraları.

Örnek 26

Bayar, Y. (04 Nisan 2006). İnsanlık Aptallaşıyor mu? *Hürriyet*, s. 14.

DİĞER BASILI KAYNAKLAR

Genel Kurallar

1. Künyelerde aktarılması gereken bilgi, kaynağın türüne göre bazı farklılıklar göstermesine karşın, büyük ölçüde kitap künyesine benzetilebilir.
2. Bildiri kitapları kitap gibi, bildiri kitabından alınan bir bildiri de kitap bölümü gibi düşünülür (bkz. örnek 27).
3. Bildirinin sadece özeti yayımlanmışsa bildiri adından sonra köşeli ayraç içinde [özet] açıklaması yapılır.
4. Yayımlanmamış bildirilere ve posterlere ait künyelerde, kaynağın bildiri ya da poster olduğu belirtilir (bkz. örnek 28 ve 29).
5. Patentlerde buluşu yapan kişi yazar gibi düşünülür, tarih bilgisi olarak patentin yayımlandığı yıl yazılır (bkz. örnek 30). Buluşu yapan bilinmiyorsa, yerine patent sahibi verilir.
6. Buluş adı bilgisinden sonra, patent numarası ülke adı ile birlikte belirtilir (bkz. örnek 30). Ancak, "World Intellectual Property Organization" tarafından verilmiş patentlerde ülke adı yerine "uluslararası", Avrupa patenti için "Avrupa" ifadeleri kullanılır.
7. Ansiklopedi, sözlük, biyografi gibi danışma kaynaklarında kaynağın belli bir kısmından yararlanıldıysa, bu kısım, kitap içinde bir bölüm gibi düşünülür (bkz. örnek 32).
8. Danışma kaynaklarında maddelerin yazarı belli değilse, madde adından giriş yapılır.
9. Raporlarda rapor numarası varsa rapor adından sonra ayraç içinde belirtilir (bkz. örnek 33).
10. Tezlerde tezin adı eğik (*italik*) yazılır. Tezin adından sonra "yüksek lisans tezi", "doktora tezi" ya da "sanatta yeterlik tezi" ifadeleri kullanılır. Derecenin verildiği üniversitenin adı ve yeri bu bilgiyi izler (bkz. örnek 34).
11. Kaynakçaya yapıt adıyla giren ve rakamla başlayan kaynaklar, rakamın okunuşuna göre alfabetik olarak sıralanır (bkz. örnek 36).
12. Yasa ve yönetmeliklerde künye girişi yasanın adından yapılır. Yasanın adından sonra ayraç içinde yasanın kabul tarihi (sadece yıl olarak), künye sonunda ise yasanın yayınlandığı kaynağın tarihi (gün, ay, yıl olarak) belirtilir (bkz. örnek 35 ve 36).

Bildiri - Yayınlanmış

Yazar, A. (Yayın Yılı). Bildiri Adı. A. Editör (Ed.). *Kitap Adı* (s. sayfa numaraları). Yayın Yeri: Yayınevi.

Örnek 27

Uçak, N. (2005). Sosyal Bilimlerde Bilginin Üretimi, Erişimi ve Kullanımı. O. Horata (Haz.). *Sosyal Bilimlerde Süreli Yayınlar ve Bilgi Teknolojileri Sempozyumu: 2 Nisan 2005 – Ankara: Bildiriler* (s. 92-103). Ankara: Yeni Avrasya.

Bildiri - Yayınlanmamış

Konuşmacı, A. (Ay Yıl). *Bildiri Adı* [Bildiri]. Toplantı Adı, Toplantı Yeri.

Örnek 28

Tonta, Y. (Şubat 2006). *Bilgi Yönetiminde Son Gelişmeler: Amazoogle, İşbirliği ve Açık Erişim* [Bildiri], Akademik Bilişim '06, Gaziantep.

Poster

Yazar, A. (Ay Yıl). *Posterin Adı* [Poster]. Toplantı Adı, Toplantı Yeri.

Örnek 29

Önal, İ. (Ağustos 2002). *Historical perspectives on school librarianship* [Poster]. 68th IFLA General Conference and Council, Glasgow.

Patent

Buluş Yapan, A. (Yayın Yılı). *Buluş Adı, Ülke Patent No.* Yayın Yeri: Yayınevi.

Örnek 30

Kavur, K. H. (2006). *Heart flowerpot, U.S. Patent No. D518,755.* Washington, DC: U.S. Patent and Trademark Office.

Danışma Kaynakları - Sözlük

Yazar, A. (Yayın Yılı). *Yapıt Adı.* Yayın Yeri: Yayınevi.

Örnek 31

Altan, N. (2003). *Bilgisayar Terimleri Ansiklopedik Sözlüğü* (3. bs.). Ankara: Sistem Yayıncılık.

Danışma Kaynakları - Ansiklopedi Maddesi

Yazar, A. (Yayın Yılı). Madde Adı. *Yapıt Adı* (c. cilt numarası, s. sayfa numarası). Yayın Yeri: Yayınevi.

Örnek 32

Ersoy, O. (1973). Kağıt ve Kağıtçılık. *Türk Ansiklopedisi* (c. 21, s. 112-115). Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı.

Rapor

Yazar, A. (Yayın Yılı). *Rapor Adı* (Rapor No:). Yayın Yeri: Yayınlayan/Hazırlatan Kuruluş.

Örnek 33

Devlet Planlama Teşkilatı. (2004). *Devlet Yardımlarını Değerlendirme Özel İhtisas Komisyonu Raporu* (Rapor No: DPT: 2681). Ankara: Devlet Planlama Teşkilatı.

Tez

Yazar, A. (Yayın Yılı). *Tez Adı*. Yüksek lisans/Doktora/Sanatta yeterlik tezi, Üniversite Adı, Yer.

Örnek 34

Özbaş, Z. Y. (1991). *Acidophilus'lu Yoğurt Üretim Teknikleri*. Doktora tezi, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

Yasa ve Yönetmelikler

Yasa Adı. (Kabul Edildiği Yıl). *Yayın Adı, Sayı, Gün Ay Yıl*.

Örnek 35

İlköğretim ve Eğitim Kanunu. (1961). *T. C. Resmi Gazete, 10705, 12 Ocak 1961*.

Örnek 36

5846 Sayılı Fikir ve Sanat Yapıtları Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun. (1995). *T. C. Resmi Gazete, 22311, 12 Haziran 1995*.

GÖRÜŞME

Mektup, e-ileti, telefon görüşmesi gibi kişisel görüşmeler elde edilebilir kaynaklar olmadıklarından kaynakçaya eklenmezler. Görüşmelere yalnızca metin içinde gönderme yapılır.

ELEKTRONİK KAYNAKLAR

Genel Kurallar

1. Künyelerde temel bilgilerin yanı sıra erişim tarihi ve erişim adresi de verilir.
2. Basılı kaynaklar için geçerli olan temel kurallar e-kaynaklar için de geçerlidir. Örneğin, belgenin/kaynağın yazarı yoksa, giriş yapıt adından yapılır (bkz. örnek 43). Tarih bilgisi yoksa tarih yok anlamında "t.y." kısaltması kullanılır (bkz. örnek 39).
3. Yayın yeri ve yayınevi bilgileri, genellikle, basılı sürümü (versiyonu) olan e-kaynaklar için geçerlidir. Eğer kaynak üzerinde belirtilmişse, bu bilgiler basılı kaynaklar için geçerli kurallar çerçevesinde künyeye eklenir (bkz. örnek 37).
4. Basılı kaynaklardan farklı olarak e-kaynaklarda yayın tarihinin yanı sıra erişim tarihinin de belirtilmesi gerekir. Erişim tarihi bilgisi, gün, ay ve yıl bilgilerini içerecek şekilde ayrıntılı olarak aktarılır (bkz. örnek 39-45).
5. E-kaynaklarda son güncelleme tarihi yayın tarihi olarak alınır.
6. Ağ adresleri altı çizili verilmez.
7. Künyelerde ağ adresini iki satıra bölmek gerektiğinde, adrese aitmiş izlenimi verebileceği için tire işareti kullanılmaz, uygun bir yerden bölme yapılır ve adres sonuna nokta konmaz (bkz. örnek 39 ve 42).

Elektronik Kaynak - Basılı Kitabın Elektronik Sürümü

Yazar, A. ve Yazar, B. (Yayın Yılı). *Kitap Adı* [Elektronik Sürüm]. Yayın Yeri: Yayınevi.

Örnek 37

Başar, H. (1999). *Sınıf Yönetimi* [Elektronik Sürüm]. İstanbul: Milli Eğitim Bakanlığı.

Elektronik Kaynak - Basılı Makalenin Elektronik Sürümü

Yazar, A. ve Yazar, B. (Yayın Yılı). Makale Adı [Elektronik Sürüm]. *Dergi Adı, cilt(sayı), sayfa numaraları*.

Örnek 38

Akman-Demir, G., Yeşilot, N. ve Serdaroğlu, P. (2006). Neurological involvement in Behçet's Disease: clinical characteristics, diagnosis and treatment [Elektronik Sürüm]. *Journal of Neurological Sciences (Turkish)*, 23(1), 3-7.

Elektronik Kaynak - Makale

Yazar, A. (Yayın Yılı). Makale Başlığı. *Dergi Adı, cilt(sayı), sayfa numaraları*. Erişim: Gün Ay Yıl, <http://ağ adresi>

Örnek 39

Yıldırım, A., Ekici, K. M. ve Şahım, T. (t.y.). İşletmelerin Yönetim Sürecinde Sinerjik Yönetim Anlayışının Önemi. *Bilgi Vadisi, 1(2)*. Erişim: 04 Nisan 2006, http://www.bilgivadisi.net/idas/index.php?option=com_content&task=view&id=86&Itemid=59

Elektronik Kaynak - Veritabanında Makale ya da Madde

Yazar, A. (Yayın Yılı). Makale Adı. *Dergi Adı, cilt(sayı), sayfa numaraları*. Erişim: Gün Ay Yıl, Veritabanı Adı, Kayıt/Makale No.

Örnek 40

Coşkun, T., Bozoklu, S., Özenç A. ve Özdemir, A. (1998). Effect of hydrogen peroxide on permeability of the main pancreatic duct and morphology of the pancreas. *The American Journal of Surgery, 176(1)*, 53-58. Erişim: 25 Nisan 2006, ScienceDirect.

Örnek 41

Bahcet's syndrome. (2006). Erişim: 03 Nisan 2006, Health and Wellness Resource Center, Kayıt No: DU2601001514.

Elektronik Kaynak - Rapor

Yazar, A. (Ay Yıl). *Rapor Adı (Rapor No)*. Erişim: Gün Ay Yıl, <http://ağ adresi>

Örnek 42

Devlet Planlama Teşkilatı. (Temmuz 2004). *e-Dönüşüm Türkiye Projesi Kısa Dönem Eylem Planı: Değerlendirme Raporu (Rapor No: 2)*. Erişim: 02 Nisan 2006, <http://212.175.33.22/kdep/rapor/KDEPHaziran2004.pdf>

Elektronik Kaynak - Anonim Ağ Sayfası

Kaynağın Adı. (t.y.). Erişim: Gün Ay Yıl, <http://ağ adresi>

Örnek 43

Bilim Etiği ve Bilimde Sahtekarlık. (t.y.). Erişim: 04 Nisan 2006, <http://www.aek.yildiz.edu.tr/bilim.htm>

Elektronik Kaynak - Ağ Sitesinden Erişilen Ağ Sayfası

Yazar, A. (Yayın Yılı). *Sayfa Adı*. Erişim: Gün Ay Yıl, Ağ Sitesi Adı: <http://ağ adresi>

Örnek 44

Gordon, C. H., Simmons, P. ve Wynn, G. (2001). *What it is, and how to avoid it*. Erişim: 04 Nisan 2006, University of British Columbia Ağ Sitesi: <http://www.zoology.ubc.ca/bpg/Advising/Plagiarism.htm>

Elektronik Kaynak - Ağ Sitesi

Site ya da Yayınlayan Kuruluş Adı. (Yayın Yılı). Erişim: Gün Ay Yıl, <http://ağ adresi>

Örnek 45

Tema Vakfı. (t.y.). Erişim: 04 Nisan 2006, <http://www.tema.org.tr>

Elektronik Kaynak - Haber, Tartışma Grubu ya da Forum İletisi

Yazar, A. (Gün Ay Yıl). İleti Konusu [İleti No]. Erişim: Haber/Tartışma Grubu/Forum Adı, <http://ağ adresi>

Örnek 46

Işık, E. (5 Kasım 2003). Bitki Kütüphanesi [İleti No: 8]. Erişim: Kutup-L, <http://listproc.metu.edu.tr.9000/reguser/archives/KUTUPL/kutupl.log200311/msg00008.html>

RADYO ve TELEVİZYON PROGRAMLARI

Genel Kurallar

1. Yapımcı, senarist ve yönetmen kitap yazarı gibi kabul edilir (bkz. örnek 47).
2. Yapıt adından sonra köşeli ayraç içinde tür belirtilir (bkz. örnek 47 ve 48).
3. Filmlerde yayın yeri olarak ülke alınır (bkz. örnek 47).

Film

Soyadı, A. (Yapımcı), Soyadı, B. (Senarist) ve Soyadı, C. (Yönetmen). (Yayın Yılı). *Film Adı* [Türü].
Yayın Yeri: Yayıncı.

Örnek 47

Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu (Yapımcı), Özakman, T. (Senarist) ve Öztan, Z. (Yönetmen). (1996). *Kurtuluş* [Film]. Türkiye: Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu.

Radio ve Televizyon Programı

Soyadı, A. (Yapımcı). (Gün Ay Yıl). *Program Adı* [Türü]. Yayın Yeri: Yayıncı.

Örnek 48

Berki, T. (Yapımcı). (08 Mart 2006). *Promenad* [Radio Programı]. Ankara: RadyoHacettepe.

MÜZİK ve SAHNE SANATLARI

Genel Kurallar

1. Performansların tarih bilgisi gün, ay ve yıl olarak künye sonunda ayrıç içinde gösterilir (bkz. örnek 49-52).
2. Oda müziği performansları ve kayıtlarında yorumcuların oluşturduğu gruba ait özel bir ad varsa yorumcuların adı yerine grup adı kullanılır.
3. Müzik yapıtlarında yapıtın belli bir numarası ve Opus numarası varsa yazılır (bkz. örnek 53 ve 55).
4. Müzik kayıtlarında kayıt yılı, kaydın yayınlandığı yıldan farklı ise künyenin sonunda ayrıç içinde gösterilir (bkz. örnek 55 ve 56).
5. Müzik kayıtlarında yayın yeri yayının üzerinde yer aldığı şekilde şehir veya ülke olabilir (bkz. örnek 55 ve 56).

Performans - Konser/ Resital

Besteci, A. *Yapıt Başlığı*. A. Yorumcu ve B. Yorumcu. Şehir: Konser Salonu. (Gün Ay Yıl)

Örnek 49

Erkin, U. C. *Piyano Sonatı*. T. Berki. Ankara: Bilkent Konser Salonu. (09 Nisan 2006)

Performans - Opera

Besteci, A. *Yapıt Başlığı* (Libretto: A. Soyad). Yönetmen: A. Soyad, Başrol: A. Soyad ve B. Soyad,
Orkestra Şefi: A. Soyad. Şehir: Opera Salonu. (Gün Ay Yıl)

Örnek 50

Puccini, G. *Gianni Schichi* (Libretto: G. Forzano). Yönetmen: R. Simone, Başrol: C. Guelfi ve D. Dessi,
Orkestra Şefi: G. Gelmetti. Roma: Teatro dell'Opera. (22 Ocak 2002)

Performans - Bale

Koreograf, A. *Yapıt Başlığı*. Başrol: A. Soyad ve B. Soyad, Orkestra Şefi: A. Soyad. Şehir: Opera Salonu. (Gün Ay Yıl)

Örnek 51

Kınıklı, Ö. *Giriş, Gelişme, Sonuç*. Başrol: Ö. Kınıklı. Ankara: Devlet Opera ve Balesi Büyük Sahne. (15 Nisan 2006)

Performans - Tiyatro

Yazar, A. *Yapıt Başlığı*. Yönetmen: A. Soyad, Başrol: A. Soyad ve B. Soyad. Şehir: Tiyatro Salonu. (Gün Ay Yıl)

Örnek 52

Shakespeare, W. *Hamlet*. Yönetmen: J. Gielgud, Başrol: R. Burton. Boston: Shubert Theatre. (04 Mart 1964)

Müzik Yapıtı

Besteci, A. (Yapıtın Tamamlandığı Yıl). *Yapıt Başlığı, numarası, Opus numarası*. Yayın Yeri: Yayınevi. (Yapıtın Yayınılandığı Yıl)

Örnek 53

Beethoven, L. v. (1812). *Symphony, No. 7 in A, Opus 92*. New York: Dover. (1998)

Örnek 54

Erkin, U. C. (1932). *Keman ve Piyano İçin Improvisation*. Ankara: Devlet Konservatuvarı. (1958)

Müzik Kaydı

Besteci, A. (Yayınlandığı Yıl). *Yapıt Başlığı, numarası, Opus numarası*. [A. Yorumcu, B. Yorumcu ve C. Yorumcu]. *Albüm Başlığı* [Kayıt Türü]. Yayın Yeri: Yayıncı. (Kayıt Yılı)

Örnek 55

Rachmaninov, S. (2003). *Concerto for piano and orchestra no. 2 in c minor, opus 18*. [K. Zimerman ve S. Ozawa]. *Rachmaninov piano concertos nos. 1 and 2* [CD]. Hamburg: Deutsche Grammophon. (2000)

Örnek 56

Erkin, U. C. (1995). *Altı Prelüd* [V. Erman]. *Ulvi Cemal Erkin: Complete works for piano solo* [CD]. Avusturya: Hungaroton Classic. (1994)

YOĞRUMSAL (PLASTİK) SANATLAR

Genel Kurallar

1. Künye sanatçının adına hazırlanır.
2. Sergilerde sergi adı eğik (*italik*) yazılır. Sergi adından sonra serginin düzenlendiği şehir, galeri veya sergi salonunun adı ve ayrıca içinde serginin başlama ve bitiş tarihleri gün, ay ve yıl olarak verilir (bkz. örnek 57).
3. Karma sergilerde giriş sergi adından yapılır (bkz. örnek 58).
4. Sanat yapıtlarında yapıtın adından sonra köşeli ayraç içinde tür belirtilir (bkz. örnek 59 ve 60).
5. Koleksiyonlarda ve müzelerde yer alan sanat yapıtları için yapıtın bulunduğu şehir (Türkiye dışındaysa, şehir adından sonra ülke adı) ve müze/koleksiyon belirtilir (bkz. örnek 59).
6. Sanat yapıtının basılı bir yapıtta yer alan fotoğrafı için yapıtla ilgili bilgilerden sonra içinde yer aldığı kaynakla ilgili basım bilgileri verilir (bkz. örnek 60).

Sergi - Kişisel

Sanatçı, A. *Sergi Adı*. Şehir: Galeri/Sergi Salonu. (Hangi Tarihler Arasında Gerçekleştiği)

Örnek 57

Misman, H. *Resim Sergisi*. Ankara: Çankaya Belediyesi Çağdaş Sanatlar Merkezi. (03-31 Mart 2006)

Sergi - Karma

Sergi Adı. Şehir: Galeri/Sergi Salonu. (Hangi Tarihler Arasında Gerçekleştiği)

Örnek 58

Hacettepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Heykel Bölümü Sergisi. Ankara: Çankaya Belediyesi Çağdaş Sanatlar Merkezi. (20-30 Nisan 2006)

Sanat Yapıtı - Koleksiyon ya da Müzelerde

Sanatçı, A. (Yapıtın Tamamlandığı Yıl). *Yapıt Adı* [Yapıtın Türü]. Şehir, Ülke: Müze/Koleksiyon.

Örnek 59

Sayın, Z. (2003). *Esinti* [Grafik]. Francavilla al Mare, İtalya: Michetti Müzesi.

Sanat Yapıtı - Yayınlarda

Sanatçı, A. (Yapıtın Tamamlandığı Yıl). *Yapıt Adı* [Yapıtın Türü]. A. Yazar. *Yayın Adı* (sayfa). Yayın Yeri: Yayınevi. (Yapıtın Yayınlandığı Yıl)

Örnek 60

İzer, Z. F. (1986). *Balkondan Susamlar* [Resim]. S. M. Erinç. *Zeki Faik İzer: 1905-1988* (s. 175).
Ankara: Türkiye Halk Bankası. (1990)

KAYNAKÇA DÜZENİ

Kaynakça, bir yapıtta kullanılan kaynakların listesidir. Kaynakça hazırlanırken araştırmada yararlanılan tüm kaynaklara yer verilmelidir. Kaynak göstermenin ana amaçlarından biri de okuyucunun söz konusu kaynaklara erişimini sağlamak olduğundan kaynakçanın tam ve doğru bilgi içermesi önemlidir.

Kaynakça alfabetik düzendedir. Künyeler ilk satırdan sonra 1 cm içerden yazılır.

1. Kaynakçada, aynı yazarın birden çok yapıtı yer alıyorsa, yapıtlar, yayın yılına göre eskiden yeniye doğru sıralanır.
2. Aynı yazarın iki farklı yapıtının yayın tarihleri aynıysa, kaynakçadaki sıralama, künyede bir sonraki öge olan yapıt adına göre yapılır. Göndermelerde ayrımı sağlamak için tarih bilgisinin yanına a' dan başlayan harfler eklenir.
3. Aynı yazarın tek yazarlı yapıtları çok yazarlı yapıtlarından önce sıralanır.
4. Çok yazarlı iki yapıtın ilk yazarları aynıysa, ikinci yazarın soyadı, ikinci yazarlar da aynıysa üçüncü yazarın soyadı alfabetik düzende belirleyicidir.
5. Aynı soyadını taşıyan iki farklı yazarın yapıtları adlarına göre alfabetik sıraya girer.
6. Yazar bir tüzel kuruluşsa, yapıt, yazar konumundaki tüzel kuruluşun adıyla alfabetik listeye girer.
7. Bir yapıtın yazarı veya editörü yoksa künye yapıt adına hazırlanacağı için, kaynak, yapıt adından alfabetik listeye girer. Yapıt adı rakamla başlıyorsa sıralamada rakamın okunuşu dikkate alınır.

KAYNAKÇA

- American Psychological Association. (2001). *Publication manual of the American Psychological Association* (5. bs.). Washington, DC: American Psychological Association.
- Day, R. A. (1998). *Bilimsel Bir Makale Nasıl Yazılır ve Yayınlanır?* (G. Altay, Çev.). Ankara: Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu.
- Dees, R. (1997). *Writing the modern research paper* (2. bs.). Boston: Allyn and Bacon.
- Dodds, J. (2003). *The ready reference handbook: writing, revising, editing* (3. bs.). New York: Longman.
- Durkin, D. B. (1987). *Writing in the disciplines*. New York: Random House.
- Gibaldi, J. (2003). *MLA handbook for writers of research papers* (6. bs.). New York: Modern Language Association.
- Hart, C. (1998). *Doing a literature review: releasing the social science research imagination*. London: SAGE.
- How to acknowledge what you've read*. (2003). Erişim: 2 Ekim 2003, <http://www.lib.monash.edu.au/vl/cite/cite02.htm>
- Johnson, J. (1997). *The Bedford guide to the research process* (3. bs.). Boston: Bedford Books.
- Kurbanoglu, S. S. (2004). *Kaynak Gösterme El Kitabı*. Ankara: ÜNAK.
- Lester, J. D. (1996). *Writing research papers: a complete guide* (8. bs.). Y.y.: Harper Collins.
- Menasche, L. (1997). *Writing a research paper*. Ann Arbor: The University of Michigan.
- Muldering, G. P. (1995). *The Heath guide to writing the research papers* (2. bs.). Lexington, MA: D. C. Heath.
- Rosen, L. J. (1998). *Decisions: a writer's handbook*. Boston: Allyn and Bacon.
- Sebranek, P., Meyer, V. ve Kemper, D. (1996). *Writers INC: a student handbook for writing and learning*. Wilmington, MA: Write Source.
- Steiger, R. ve Helton, R. A. (1989). *Going to the source: a guide to critical reading and writing*. Belmont, CA: Wadsworth.
- Strenski, E. ve Manfred, M. (1992). *The research paper workbook* (3. bs.). New York: Longman.
- Turabian, K. L. (1996). *A manual for writers of term papers, theses, and dissertations* (6. bs.). Chicago: The University of Chicago Press.
- Uniform requirements for manuscripts submitted to biomedical journals*. (2004). Erişim: 6 Ekim 2005, <http://www.acponline.org/journals/annals/01jan97/unifregr.htm>
- University of Chicago. (2003). *Chicago manual of style* (15. bs.). Chicago: University of Chicago Press.